

מדינת ישראל
משרד ראש הממשלה

ירושלים, ב' סיון תשע"ו
08 יוני 2016
פרוטוקול מס' 54

הבהרה : פרוטוקול ועדת המכרזים אינו מהווה התקשרות או התחייבות להתקשרות כלפי הספק. התקשרות עם ספק תיעשה אך ורק על ידי הוצאת הזמנה ו/או הסכם חתומים על ידי מורשי החתימה המוסמכים לחייב את המשרד.

ועדת מכרזים מיום 19.4.2016
פרוטוקול מס' 54

משתתפים : מר רן ישי, סמנכ"ל בכיר למנהל ומשאבי אנוש, יו"ר הוועדה
גבי איילה יוסף, ס' חשב המשרד, חברה
עו"ד אברהם קטלן, יועץ משפטי למערך הגיור, חבר
גבי ניקול מורנו, ראש אגף תכנון תאום וארגון, חברה
מר ירון קטן, מנהל אגף בכיר – גיור, נציג יח' מקצועית
גבי דנה חימי, מרכזת הוועדה

התקשרות עם הסוכנות היהודית להפעלת המכון ללימודי יהדות

שם הספק ומספרו: הסוכנות היהודית מס' תאגיד 040004137 ועם החברה הארצית לחינוך, פיתוח וקליטה בע"מ (ח.פ. 511035057).
תקופת ההתקשרות המבוקשת: 1.6.16-31.5.17
שווי ההתקשרות: 26,000,000 ₪ כולל מע"מ.
סוג ההתקשרות: רכישת שירותים.
תקנה תקציבית: 04-51-03-12

תיאור מהות ההתקשרות

מצ"ב פנייתו של מר ירון קטן, מנהל אגף בכיר גיור, ממנה עולה כדלהלן:
בהתאם להחלטת ממשלה 3155(ע/2) מיום 14.2.2008 (להלן – ההחלטה), המכון המשולב ללימודי יהדות (להלן: "המכון") מהווה זרוע ביצועית ייחודית של הממשלה בתחום ההכנה לגיור.
המכון הוקם בהחלטת ממשלה (מס' 3613 מיום 7.4.98), אשר אימצה את מסקנות ועדת נאמן לפיהן יוקם המכון אשר יהיה משותף לכל שלושת הזרמים ביהדות, על מנת להביא לקירוב בין חלקי העם היהודי הן בארץ והן בחו"ל.
הסוכנות נבחרה לתפקיד באשר הממשלה ראתה בגיורם של זכאי השבות שאינם רשומים כיהודים או המובאים ארצה על פי חוק הכניסה לישראל חלק מתהליך קליטתם כעולים ובהליך הגיור כלי לשילובם בחברה הישראלית ולשון המלצת ועדת נאמן, שמסקנותיה אומצו בהחלטת הממשלה הנ"ל:
"מעולים אלה (שאינם רשומים כיהודים- י.ק.) נמנעת השתלבות מלאה בחברה בישראל, בין השאר בכך שהם מנועים מלהינשא ליהודים בישראל. מדובר בבניה אנושית קשה – פרטית ולאומית – אשר טעונה פתרון הולם בדחיפות". (ראו סעי' 1 לפרק המבוא לדו"ח ועדת נאמן)

מדינת ישראל
משרד ראש הממשלה

ירושלים, ב' סיון תשע"ו
08 יוני 2016
פרוטוקול מס' 54

כידוע על פי חוק מעמדן של ההסתדרות הציונית העולמית ושל הסוכנות היהודית לארץ ישראל, תשי"ג-1952, המדינה רואה בסוכנות כמי שתפקידה לעסוק בנדרש לקליטת העולים. לפיכך נבחרה הסוכנות לביצוע המשימה.

הגיור וההכנה לו נחשבים למטרה ציבורית הן לאור המצוטט מעלה והן לאור המובא בהמשך הדברים שם:

"צו השעה היינו, לחתור לאחדות ישראל, לחיים של שיתוף וכבוד הדדי. מקובל ומוסכם כי ראוי לקיים הליך גיור ממלכתי אחיד – על פי דין תורה – שיהיה מוכר על ידי כלל ישראל. כך ניתן להבטיח את אחדות עם ישראל". (ראו סעי' 3, שם)

אחדות עם ישראל היא ללא ספק מטרה ציבורית. אשר על כן אנו סבורים כי ההתקשרות האמורה עומדת בדרישות תקנה 3(19)(א) לתח"ם ומבקשים לאשר את ההתקשרות עם הסוכנות לצורך המשך הפעלת המכון.

בעניין זה נבקש להוסיף גם את הדברים הבאים:

מאז החלטת הממשלה, מידי שנה, מתקשרת הממשלה עם המכון לביצוע תכניות הכשרה לקראת גיור בפטור ממכרז בהתאם לתקנה 3(19) לתח"ם.

מדובר במכון שהוקם במסגרת הסוכנות בהחלטת ממשלה לצורך הכשרת מתגיירים וההתקשרות נועדה כדי לממש את הפעילות שבגינה הוקם המכון. מטרת פעילותו העיקרית של המכון היא להעניק לעולים אשר אינם רשומים כיהודים ולבני משפחותיהם (מדרגת קרבה ראשונה) אפשרות להעשיר את עולמם בידע בערכי היהדות, בתולדות ישראל ובתרבות העם היהודי. תכנית הלימודים של המכון מוכרת כתכנית הכנה לגיור ע"י מערך הגיור.

יצוין עוד שקורסי הגיור בצבא מופעלים על ידי המכון, ובכך יש יתרון רב לעובדה שהמכון חוסה תחת הסוכנות היהודית, כגוף לאומי.

פעילות המכון מבוקרת ומפוקחת על ידינו מבחינה מקצועית. בחודשים האחרונים התחלפה הנהלת המכון ואנו רואים בחיוב את המהלכים שהיא מובילה להגדלת הכיתות ולשיפור איכות ההוראה והכנת התלמידים לקראת גיור.

לטעמנו יש מקום להמשיך את ההתקשרות בפטור ממכרז לאור מטרה חשובה ולאומית זו, והעובדה שהסוכנות כגוף לאומי מובילה משימה זו כראוי תחת פיקוחנו. לאור המצב המורכב של הגיור במדינת ישראל, וההיבטים החברתיים והמשפטיים הסבוכים, יש חשיבות רבה שהגוף העיקרי המכין לקראת גיור יהיה חף מזיהוי עם זרם כלשהו, כפי שנקבע בהחלטת הממשלה בעקבות אימוץ המלצות ועדת נאמן.

כאמור, לאור ייחודיותו של הליך ההכשרה לקראת גיור הקימה הממשלה את הגוף לצורך פעילות זו, מתוך הבנה שדווקא גוף זה, שמוקם על ידי הממשלה ואשר הנהלתו נבחרה על ידי הממשלה בכוונת מכוון על מנת שתשקף את מגוון הציבוריות היהודית, יוכל לתרום לאחדות העם ולכך שהליך הגיור יהיה מקובל על הכל.

מדינת ישראל
משרד ראש הממשלה

ירושלים, ב' סיון תשע"ו
08 יוני 2016
פרוטוקול מס' 54

וזאת יש לדעת: אין אף עמותה המאגדת תחת גג אחד מגוון כנ"ל. נמצא כי ככל שההתקשרות נשוא דיוננו תיערך בדרך של מכרז תאבד המטרה הממלכתית, שביסוד החלטות הממשלה שעניינן כינון מערך גיור ממלכתי.

יציאה למכרז צריכה להיות תואמת להחלטת הממשלה האמורה ולהציב אפוא תנאי סף לפיו על הזוכה להציע מגוון מאוחד ומאחד. יצויין כי מבירור שערךנו בשעתו עם העמותות אין אף עמותה שיכולה ומעוניינת לקיים שיתוף פעולה בין כלל הזרמים כפי שקיים במכון.

לפיכך, יציאה למכרז לקבלת שירות זה לא רק שאינה תואמת את החלטות הממשלה בעניין זה, שקבעו כאמור גוף ייחודי בעל הרכב ייחודי לצורך ביצוע פעילות זו, אלא יש חשש שאף תסכל את מטרת הפעילות אם ייבחר לצורך כך גוף המייצג גוון אחד בלבד של הציבוריות היהודית.

עוד יצוין טעם נוסף והוא כי בזכות מעמדה של הסוכנות כגוף ממלכתי מתאפשר לו לפעול גם במסגרת הצבא, דבר שלא יוכל להתאפשר לשום עמותה פרטית בין אם תזוהה על ידי הצבא כעמותה מגזרית ובין בשל המדיניות העקרונית המבקשת לנתק בין עניינים המזוהים כדתיים לצבא.

אגף הגיור רואה חשיבות מרובה בתכנית גיור רחבה ומקיפה של עשרות רבות של כיתות וכן במניעת מצב שבו יובדל הגיור האזרחי מהצבאי, מחשש ללעז על הגיור הצבאי.

טעם שלישי: לאור האמור לעיל וככל שנבקש להפריד בין הגיור הצבאי לאזרחי, דבר שכאמור אגף הגיור מתנגד לו, נפנה את תשומת הלב כי עיקר המשקל הכלכלי של ההתקשרות הוא בגיור הצבאי. מתוך ההתקשרות מוקצה למעשה סך של כ- 17 מלש"ח לגיור הצבאי (הפערים נובעים, בין היתר, מכך שהגיור הצבאי נערך ברובו/בחלקו בתנאי פנימייה שהוצאות בגינה מייקרות את ההליך) וסך של כ-9 מלש"ח מוקצה לתחום האזרחי.

בבחינתנו את המישור האזרחי, בפני עצמו, נציין כי המכון ללימודי יהדות הוא הגוף הגדול ביותר העוסק בפעילות הכנה לקראת גיור, ולו עשרות רבות של כיתות בפריסה ארצית. שאר הגופים המוכרים העוסקים בהכנה לקראת גיור מפעילים מספר מועט יחסית של כיתות ובפריסה מצומצמת.

מבין העמותות, לעמותה הגדולה ביותר, מספר הכיתות בפריסה ארצית שמופעלות על ידה בקושי מגיע לכדי מחצית מהכיתות המופעלות על ידי המכון באזרחות. אין ספק כי הפעלת עשרות כיתות גיור בפריסה ארצית היא ענין שדורש מערך לוגיסטי וניסיון בהפעלתו. כאמור קיימת רק עמותה אחת שאולי ניתן לומר שלרשותה נתונים שכאלו.

לפיכך עריכת מכרז לא תפתח תחרות של ממש, כאמור עסקינן בחלק האזרחי בלבד מתוך ההתקשרות ולכל היותר בתחרות בין שניים, כשלאחד מהם יתרונות כמפורט לעיל ולאחר אין, ובמיוחד לאור העובדה שאגף הגיור מתנגד להפרדה בין הגיור הצבאי לאזרחי.

בנסיבות המפורטות מעלה נמצא כי גם מטעמים אלה מאבד רעיון המכרז ממרכזיותו.

על כן אנו מבקשים להמשיך את העבודה מול המכון בפטור ממכרז.

מדינת ישראל
משרד ראש הממשלה

ירושלים, ב' סיון תשע"ו
08 יוני 2016
פרוטוקול מס' 54

בשנת 2015 התקשר אגף הגיור בהסכם עם הסוכנות היהודית לצורך הפעלת המכון בהיקף של 26,000,000 ₪ (כולל מע"מ) למשך שנה. ההתקשרות בוצעה על בסיס החלטת ועדת המכרזים המשרדית של המשרד לשירותי דת מיום 22.2.15 ומיום 1.9.15 ובהתאם להחלטת ועדת הפטור המרכזית בחשכ"ל מיום 24.9.15. (יצוין כי האישור שניתן עמד על 17,000,000 ₪, משום שהוועדה דנה רק על 8 חודשים, ועל שאר השנה התקבל אישורו של מר יובל רז מאגף החשכ"ל).

תכנית הפעלת המכון לשנה נשוא הבקשה צפויה להסתכם בעלות שתעמוד על היקף של כ- 26,000,000 ₪.

יצוין כי כיום המכון מופעל באמצעות חברת בת של הסוכנות, החברה הארצית לחינוך, פיתוח וקליטה בע"מ, שהינה חברה לתועלת הציבור. בעבר היו שנים בהם ההתקשרות היתה ישירות מול החברה, בפטור לפי סעיף 3(19). אנו מבקשים כי הוועדה תאשר את ההתקשרות להפעלת המכון עם הסוכנות והחברה ביחד ולחוד.

לאור האמור לעיל, מבוקש מהוועדה לאשר ההתקשרות להפעלת המכון לטובת הכשרת המועמדים לגיור – לשנה הקרובה – החל מיום 1.6.16.

הפן המשפטי

עו"ד אברהם קטלן: עיקר דבריו של מנהל האגף מר ירון קטן עסקו בתשתית העובדתית. ככל שהדברים נוגעים לפן המשפטי מבקש לחדד ולהפנות את תשומת הלב גם לדברים הבאים: ההתקשרות עם הסוכנות תואמת לסעיף 3 לחוק מעמדן של ההסתדרות הציונית העולמית ושל הסוכנות היהודית לארץ-ישראל, תשי"ג-1952 הקובע כי:

"ההסתדרות הציונית העולמית והסוכנות היהודית לארץ-ישראל שוקדות כמקודם על העליה ומנצחות על מפעלי קליטה והתיישבות במדינה."

כאמור לעיל הממשלה קבעה כי גיור הוא חלק מהליך קליטת העולים. קביעה זו מעוגנת בהמלצות ועדת נאמן ובשכל הישר: גיור משמעו אפשרות להינשא כדין בישראל. האפשרות להקמת משפחה חיונית להשתלבות החברתית של העולים. לענין זה אין זה משנה אם עסקינן בדור ראשון או שני לעליה, שכן כל עוד ענין זה לא הוסדר והסיבה לאי הסדרתו מקורה, בין היתר, בארץ המוצא ונסיבות העולים משם, רואה אותו ציבור את עצמו כציבור שונה שטרם מצא עצמו אנטגרלי מן החברה בישראל, קרי טרם סיים את הליכי קליטתו והטמעותו בחברה הישראלית.

כמו כן ההתקשרות בנושא ההכנה לגיור גם תואמת לתפקיד הסוכנות בהתאם לתפקידיה בענין קליטת עליה ונושאי דת כאמור בסעיפים 1(ב), (ד) ו- (ה) לאמנה בין ממשלת ישראל לבין ההסתדרות הציונית העולמית (להלן – האמנה).

כן אציין כי עסקינן בתוכנית מוסכמת ומתואמת כאמור בסעיפים 3-4 לאמנה.

מדינת ישראל
משרד ראש הממשלה

ירושלים, א' סיון תשע"ו
07 יוני 2016
פרוטוקול מס' 54

כללם ועיקרם של דברים ההתקשרות עם הסוכנות אינה מבקשת להיבנות מפטור טכני גרידא של התאמה פורמאלית לסי' 19 לתח"ם אלא עניינה הולם מהותית לתפקיד הסוכנות כפי שנקבע בחוק ובאמנה שבינה לבין ממשלת ישראל.
בנוסף כעולה מן הנתונים המוצגים על ידי הגוף המקצועי נראה כי הופעל שיקול דעת לגיטימי עובר לבקשה דנן לפטור ממכרז.

החלטת הוועדה

הוועדה מחליטה לאשר את ההתקשרות עם הסוכנות ועם החברה הארצית לחינוך, פיתוח וקליטה בע"מ בהתאם לתקנות (19)3(א) ו- (19)3(ג) לתקנות חובת המכרזים, התשנ"ג-1993, הקובעות פטור ממכרז עם הסוכנות היהודית ומוסדות הנשלטים על ידה, לצורך ביצוע מטרות ציבוריות.

ההתקשרות מאושרת בהתאם לבקשת היחידה, כמפורט להלן:

שם הספק ומספרו: הסוכנות היהודית מס' תאגיד 040004137; החברה הארצית לחינוך, פיתוח וקליטה בע"מ (ח.פ. 511035057).

תקופת ההתקשרות המבוקשת: 1.6.16-31.5.17

שווי ההתקשרות: 26,000,000 ₪ כולל מע"מ.

סוג ההתקשרות: רכישת שירותים.

תקנה תקציבית: 04-51-03-12

ההתקשרות כפופה לקבלת אישורה של ועדת הפטור המרכזית בחשכ"ל בהתאם לתקנה 12(א) לתח"ם, שכן מדובר בהתקשרות בפטור ממכרז ששוויה עולה על 4,000,000.
לא קיימת מניעה לפרסום החלטה על התקשרות זו באתר האינטרנט הממשלתי.

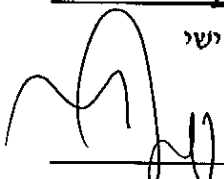
כמ"כ, אין מניעה לפרסום החלטה זו במערכת מרכזייה ובדוח חופש המידע.

היות שההתקשרות דבחה קלסטר הכנת ההסכם (יאל"ש) ה"התקשרות" ככפוף לפיקוד התקציבי ט"א"ט.

אברהם קטלן

איילה יוסף

רון ישי

ניקול מורנו

רון קטן, נציג יחיד מקצועית